

SASTAMALAN OPISTON TAIDEKOULU

KÄSITYÖTAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN OPETUSSUUNNITELMA 2018

SISÄLTÖ

1. TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN TAVOITTEET
2. SASTAMALAN OPISTON TAIDEKOULU
 - 2.1 Taidekoulun toiminta-ajatus ja tavoitteet
 - 2.2 Arvopohja
 - 2.3 Oppimiskäsitys
3. TAIDEKOULUN OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN
 - 3.1 Toimintakulttuuri
 - 3.2 Oppimisympäristöt
 - 3.3 Työtavat
 - 3.4 Oppilaaksi ottamisen perusteet
 - 3.5 Ryhmäkoko
 - 3.6 Opintojen hyväksi lukeminen ja osaamisen tunnustaminen
 - 3.7 Opetuksen ja oppimäärän yksilöllistäminen
 - 3.8 Opiskelijamaksut ja oppilaspaikan menettäminen
 - 3.9 Henkilöstö ja opettajakelpoisuus
4. OPINNOT
 - 4.1 Opetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet
 - 4.2 Opintojen laajuus ja rakenne
 - 4.3 Opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laajuudet
5. ARVIOINTI
 - 5.1 Arvioinnin tehtävä
 - 5.2 Oppimisen arviointi
 - 5.3 Oppimisen arvioinnin kohteet
 - 5.4 Koulutuksen arviointi ja yhteistyö
6. TODISTUKSET

1 TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN TAVOITTEET

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen. Taiteenalan yleisen oppimäärän opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita kannustetaan pohtimaan taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin.

Yleisen oppimäärän tavoitteena on oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta.

Yleisen oppimäärän opinnoissa oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteenalan ilmaisukeinoja moniaistisesti. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä. Oppilaita kannustetaan tutustumaan taiteenalaan historiallisesta ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

2 SASTAMALAN OPISTON TAIDEKOULU

2.1 Taidekoulun toiminta-ajatus ja tavoitteet

Sastamalan kaupungin omistama Sastamalan Opisto järjestää taiteen perusopetusta (TPO) Sastamalan Opiston taidekoulu-nimisenä. Lain (633/1998) ja asetukseen (813/1998) säätelemää opetusta annetaan yleisen oppimäärän mukaan monessa eri toimipisteessä ja opetusta tarjotaan neljässä eri taiteenalassa: kuvataiteessa, käsityötaiteessa, tanssissa sekä teatteritaiteessa. Oppilaitos voi järjestää myös alle kouluikäisille varhaisiän opetusta sekä opetusta aikuisille.

Opiston taidekoulu toimii vahvana tekijänä koko alueen kulttuurielämässä, mikä voi näkyä mm. tapahtumien, näyttelyiden, eri paikallisten teattereiden sekä Opiston esiintyjäpankin osalta. Opiston taidekoulu pyrkii lisäksi korostamaan paikallisia kulttuuriperinteitä, kuten Sastamalaa Suomen Kirjapääkaupunkina. Opiston taidekoulu pyrkii lisäksi harjoittamaan monipuolisesti taiteidenvälisyyttä laajentaakseen taidekoulun oppilaiden taidekäsitystä, lisätäkseen vuorovaikusta ja mahdollistaen erilaisia taide-elämyksiä paikkakunnalla.

Taidekoulun antaman opetuksen tarkoituksena on syventää peruskoulun antamaa taideopetusta tarjoten laadukasta opetusta taiteen parissa pitkäjänteisesti ja tasolta toiselle etenevästi. Tavoitteena on, että oppilas kokee taiteen tekemisen ja kokemisen iloa, mikä vahvistaa oppilaan identiteettiä, taidekäsitystä ja rohkeutta tulkita ja tehdä taidetta persoonallisesti.

Taidekoulun tavoitteena on kehittää Sastamalan Opiston taidekasvatusta ja kulttuurista lukutaitoa koko alueen asukkaiden keskuudessa. Tavoitteena on lisäksi yhteistyö muiden paikkakunnan ja lähialueen eri toimijoiden ja tahojen kanssa mm. Herra Hakkaraisen talo. Opetuksen tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen kehittyminen sekä kestävän tulevaisuuden rakentaminen taiteen keinoin. Lisäksi opintojen tavoitteena on antaa valmiuksia suuntautua kyseisen taiteenalan jatkokoulutukseen.

2.2 Arvopohja

Sastamalan taidekoulu pohjautuu arvoperustaan, joka rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Opetuksen lähtökohtana ovat kullekin taiteenalalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taidekoulun opetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

2.3 Oppimiskäsitys

Taidekoulussa oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

3 TAIDEKOULUN OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1 Toimintakulttuuri

Sastamalan Opiston taidekoulun toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa ja vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Opiston taidekoulun tavoitteena luoda oppimista ja kestävästä hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustavassa toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus. Yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Olennaista toimintakulttuurin kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä oppilaitosyhteisön sisäisessä, että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

3.2 Oppimisympäristöt

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa taiteenalan opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä sekä rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan.

Monipuolisten oppimisympäristöjen tarkoituksena on tukea oppilaiden kasvua ja innostaa heidät oppimiseen. Ne myös tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset taiteenalan ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Tällaisia ovat esim. Uosson taidepaja ja Uotsolan puukoulun työtilat, joiden suunnitteluun (mm. värit ja seinämaalaukset) lapset ja nuoret ovat voineet vaikuttaa. Teatteritaiteessa RTT:n huoneteatteritila mahdollistaa teatterin eri osa-alueiden (valo- ja äänitekniikka, puvustus, lavastus) opiskelun. Tavoitteena on myös luoda edellytyksiä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen.

Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä asianmukaiset tilat, työvälineet ja materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden taiteenalan mielekkääseen ja pitkäjänteiseen opiskeluun. Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

3.3 Työtavat käsityön opetuksessa

Käsityölle on ominaista havainnoille, pohdiskelulle, käsitteellistämislle, vuorovaikutukselle, arvottamiselle, tulkinnalle ja aktiivisuudelle perustuva toiminta. Se ilmenee niin opiskelijan käsityöprosessissa kuin laajemmin yhteisön jäsenenä toimiessa.

Valitsemalla mahdollisimman monipuolisia työtapoja tuetaan tietojen ja taitojen oppimista, ilmaisua ja testaamista. Työskentely on yksilö- tai ryhmätyöskentelyä. Opetus järjestetään

oppimisympäristöissä, jotka tukevat tarkoituksenmukaisesti erilaisten materiaalien, tekniikoiden ja teknologioiden tutkimista sekä niiden kekseliästä soveltamista ja oppilaiden erityisosaamisalueiden kehittymistä.

Käsityössä erilaisiin ilmiöihin tutustutaan elämyksellisesti ja kokemuksellisesti, niitä tutkimalla ja arvottamalla. Työskentelylle asetetut tavoitteet ohjaavat mielikuvitusta, ihmettelyä ja ideoiden kehittelyä. Työskentelyssä korostuu käsillä tekemisen ja oivaltamisen ilo. Työtavat ja materiaalit valitaan kestävän kehityksen ja kiertotalouden periaatteiden mukaan. Itse tekemisen lisäksi voidaan vieraila näyttelyissä, museoissa, tapahtumissa sekä tehdä yhteistyötä käsityöläisten ja eri yhteisöjen kanssa.

3.4 Oppilaaksi ottamisen perusteet

Opiskelijat valitaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautumisaika määrätään lukuvuosittain ja se kerrotaan Sastamalan Opiston ohjelmassa. Jos ilmoittautuneita on enemmän kuin ryhmäkoko edellyttää, varasijat arvotaan. Oppilas säilyttää varasijansa yhden lukuvuoden ajan. Työpajaopintoihin osallistumisen edellytyksenä on aikaisempien opintokokonaisuuksien suorittaminen. Oppilas voi viettää sopimuksesta välivuoden, jonka jälkeen hän jatkaa opiskeluaan tasoaan vastaavassa ryhmässä. Oppilas voidaan erottaa jatkuvan epäasiallisen tai häiritsevän käytöksen vuoksi.

3.5 Ryhmäkoko

Ryhmäkoosta päättää lukuvuosittain Sastamalan Opisto. Jos ryhmä jostain syystä hajoaa, voi oppilas jatkaa saavuttamansa tason mukaista opiskelua muussa taiteen perusopetusryhmässä.

3.6 Opintojen hyväksilukeminen ja osaamisen tunnustaminen

Oppilaan muut Sastamalan Opiston taidekoulun soveltuvat opintokokonaisuudet sekä aikaisemmin ennen tämän opetussuunnitelman voimaantuloa suoritettavat soveltuvat opintokokonaisuudet luetaan hyväksi. Myös muualla suoritettavat soveltuvat taiteen perusopintosuoritukset ja niihin verrattavat opinnot voidaan lukea hyväksi. Hyväksi lukemisen edellytyksenä on oppilaan esittämä todistus suoritetuista opinnoista. Hyväksi lukemisen laadun ja määrän arvioi oppilaan Oma opettaja, tarvittaessa suunnittelijaopettajan tai rehtorin avustamana. Oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä tai opiskelupaikasta toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään samoin.

3.7 Opetuksen ja oppimäärän yksilöllistäminen

Mikäli oppilas ei vammaisuuden, sairauden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisesti, opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä. Tällöin oppilaille laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jossa määritellään opiskelun tavoitteet, opiskeluaika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet, mahdolliset suoritukset ja arviointimenettely.

3.8 Opiskelijamaksut ja oppilaspaikan menettäminen

Opiskelijamaksuna toimii Sastamalan Opiston Lasten aktiivimaksu joka oikeuttaa opetussuunnitelman mukaisiin opintoihin Opiston Taidekoulussa. Tämän lisäksi voidaan periä mahdollista tarvikemaksua. Lasten aktiivimaksun hinnasta päättää vuosittain Sastamalan opiston päätoimiset opettajat yhdessä rehtorin kanssa. Oppilas menettää oppilaspaikkansa, jos edellisen vuoden opiskelijamaksuja ei ole maksettu ennen uuden lukuvuoden alkua.

3.9 Henkilöstö ja opettajakelpoisuus

Taiteen perusopetusta antavan oppilaitoksen henkilöstöstä säädetään laissa. Taiteen perusopetuksesta sekä opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa. Opettajan on ennen tehtävän vastaanottamista esitettävä lain mukainen rikosrekisteriote.

4 OPINNOT

4.1 Käsityön opetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Käsityön yleisen oppimäärän tehtävänä on tarjota oppilaalle kokemuksia käsityöstä, muotoilusta ja teknologiasta. Opinnot luovat edellytyksiä oppilaan myönteiselle suhteelle käsityölliseen tekemiseen sekä tukevat hänen kasvuun ja itsetuntemustaan. Opetuksella tuetaan oppilasta oman ilmaisun, ongelmanratkaisun ja tekemisen tavan etsimisessä. Kokemusmaailmaan kiinnittyvällä, tutkimaan kannustavalla ja elämyksellisellä lähestymistavalla kehitetään oppilaan käsityötaitoja. Oppilasta ohjataan eri materiaalien, tekniikoiden ja työkalujen turvalliseen käyttöön kokeilun, tekemisen ilon ja keksimisen avulla.

Oppilaiden kulttuurista ja yhteiskunnallista osallisuutta tuetaan ohjaamalla heitä pohtimaan käsillä tekemisen ja käsityöläisyyden merkityksiä ja tutustumaan paikalliskulttuuriin. Opinnot kannustavat havainnoimaan ympäristöä ja kulttuurin moninaisuutta sekä innostavat soveltamaan havaintoja omassa työskentelyssä. Opintojen edetessä oppilasta ohjataan pohtimaan vastuullista kuluttamista ja tuottamista ekologisesta, esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta. Oppilaita kannustetaan arvostamaan omaa ja toisten käsityötä. Opinnot luovat perustaa käsityöharrastukselle, joka asettuu osaksi elävää käsityökulttuuria ja taiteiden kenttää.

Opetuksen tavoitteena on auttaa oppilasta näkemään käsityö monitieteisenä ilmiönä. Oppilasta innostetaan tarkastelemaan käsityön, taiteiden ja tieteiden yhteyksiä sekä löytämään niistä uusia oivalluksia. Oppilasta kannustetaan ideoimaan ja rakentamaan uutta. Opintojen tavoitteena on innostaa oppilasta käsityön, kulttuurin ja muotoilun elinikäiseen harrastamiseen.

4.1 Laajuus ja rakenne

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laskennallisen

laajuuden tunti on 45 minuuttia. Sastamalan Opisto tarjoaa myös yhteisiä opintoja edeltäviä varhaisiän opintojaksoja.

4.2 Opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laajuudet

YHTEISET OPINNOT

Tavoitteet ja arvioinnin kohteet

Käsityön yhteisten opintojen tarkoituksena on hankkia käsityön perustaidot. Tavoitteena on innostaa oppilasta kehittämään käsityön tekemisessä, suunnittelussa ja toteuttamisessa tarvittavia taitoja. Opintoissa tutustutaan käsityöhön, teknologiaan ja muotoiluun sekä tarkastellaan käsityötä yhteiskunnallisena, kulttuurisena ja monitieteisenä ilmiönä. Opetellaan toisten huomioimista, ryhmätöitä ja omaan työhön keskittymistä.

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- *Tukea ja rohkaista oppilasta kädentaitojen harjoittelussa, omien tavoitteiden asettamisessa ja niiden saavuttamisessa
- *Kannustaa oppilasta havainnoimaan arjen elinympäristöstään nousevia tarpeita
- *Herättää oppilasta innostus uusien taitojen kokeilemiseen ja ilmaisemiseen
- *Rohkaista oppilasta materiaalien ja tekniikoiden monipuoliseen käyttöön
- *Ohjata oppilasta ymmärtämään työohjeiden, -menetelmien ja -järjestyksen yhteys lopputulokseen
- *Ohjata oppilasta välineiden ja tekniikoiden turvalliseen käyttöön.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- *Innostaa oppilasta aktiiviseksi käsityökulttuurin havainnoijaksi, tekijäksi, toimijaksi ja kuluttajaksi
- *Tuoda näkyväksi oppilaiden ajatuksia, tunteita ja tulkintoja käsityöstä, ympäristöstä ja kulttuurista
- *Rohkaista oppilasta pohtimaan omien valintojensa vaikutuksia käsityössä
- *Auttaa oppilasta näkemään käsityö elävänä kulttuuriperintönä
- *Kannustaa oppilasta pohtimaan käsityötä eettisyyden ja kulttuurisen moninaisuuden näkökulmasta
- *Auttaa oppilasta ymmärtämään käsityöyrittäjyyden traditiota.

Taiteiden ja tieteiden välisyys

Opetuksen tavoitteena on

- *Ohjata oppilasta hahmottamaan käsityötä taiteita ja tieteitä yhdistävänä ilmiönä
- *Kannustaa oppilasta pohtimaan toimintaansa kestävästä kehityksen näkökulmasta
- *Innostaa oppilasta kekseliäisyyteen ja luovaan ongelmanratkaisuun.

Keskeiset sisällöt

Käsityön yhteisissä opinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityön tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua käsitellään kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä.

Käsityön yhteisten opintojen keskeiset sisällöt ovat *Pukeutuminen, Esine- ja tekstiiliympäristöt, Palveluympäristöt* sekä *Rakennetut ja luonnonympäristöt*. Sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä. Kaikkia keskeisiä sisältöjä pohditaan esteettisyyden, eettisyyden, ekologisuuden näkökulmasta.

Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaatetusteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista. *Esine- ja tekstiiliympäristöjä* tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista. *Palveluympäristöjä* tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista. *Rakennettuja ja luonnonympäristöjä* tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

TEEMAOPINNOT

Tavoitteet ja arvioinnin kohteet

Käsityön teemaopintojen tarkoituksena on oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet, paikalliset resurssit, ajankohtaiset ilmiöt sekä paikallisuus. Teemaopintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- *Ohjata ja tukea oppilasta syventämään kädentaitojaan
- *Rohkaista oppilasta syventämään materiaalien ja tekniikoiden tuntemustaan
- *Kannustaa oppilasta havainnoimaan ympäristöään ja arjen elinympäristön haasteita sekä pohtimaan niihin ratkaisuja
- *Vahvistaa oppilaan omaa ilmaisua uusilla taidoilla
- *Kehittää oppilaan kykyä hallita käsityöprosessia pohtimalla työohjetta, -järjestystä ja -menetelmiä omassa työskentelyssään.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- *Rohkaista oppilasta syventämään käsityökulttuurin tuntemusta ja tekemään valintoja oman kiinnostuksen mukaisesti
- *Ohjata oppilasta pohtimaan ja ymmärtämään omien valintojen vaikutuksia tuotteen laatuun ja elinkaareen sekä ympäristöön
- *Kannustaa oppilasta osallistumaan käsityön elävän kulttuuriperinnön kehittämiseen
- *Ohjata oppilasta ympäristön ja käsityökulttuurin havainnointiin
- *Auttaa oppilasta tekemään eettisesti kestäviä valintoja kulttuurisesti moninaisessa maailmassa
- *Kannustaa oppilasta tutustumaan paikalliseen yritystoimintaan ja käsityöyrittäjyyteen.

Taiteiden ja tieteiden välisyys

Opetuksen tavoitteena on

- *Ohjata oppilasta ymmärtämään käsityötä monitaiteisena ja -tieteisenä ilmiönä sekä hyödyntämään sitä omassa työskentelyssä
- *Kannustaa oppilasta hyödyntämään kestävän kehityksen ja kiertotalouden näkökulmia toiminnassaan
- *Innostaa oppilaita yhteisölliseen kekseliäisyyteen
- *Rohkaista oppilasta visioimaan uutta, ennen näkemätöntä ja rakentamaan näkemätöntä näkyväksi käsityöksi.

Keskeiset sisällöt

Käsityön teemaopinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityölliselle tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityössä teknologiaa tutkitaan tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua käsitellään kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä.

Käsityön teemaopintojen keskeiset sisällöt ovat *Pukeutuminen, Esine- ja tekstiiliympäristöt, Palveluympäristöt* sekä *Rakennetut ja luonnonympäristöt*. Sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita lähestytään henkilökohtaisten kokemusten kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä. Kaikkia keskeisiä sisältöjä pohditaan esteettisyyden, eettisyyden, ekologisuuden näkökulmasta. Opinnoissa tarkastellaan laaja-alaisesti kaikkien keskeisten sisältöjen osa-alueita.

Pukeutumista tarkastellaan identiteetin muotoutumisen ja yhteisöön kuulumisen, vaate- ja tekstiiliteknologian, muoti-ilmiöiden, fysiologian ja eri kulttuurien näkökulmista. *Esine- ja tekstiiliympäristöjä* tarkastellaan asumisen, toiminnallisuuden, teknologian, muotoilun, muoti-ilmiöiden ja eri kulttuurien näkökulmista. *Palveluympäristöjä* tarkastellaan hyvinvoinnin, kokemuksellisuuden, asiakaslähtöisyyden ja yrittäjyyden näkökulmista. *Rakennetut ja luonnonympäristöjä* tarkastellaan osallisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja ihmisten viihtyvyyden näkökulmista.

Opintokokonaisuudet

Opintokokonaisuudet ovat *Pukeutuminen, Esine- ja tekstiiliympäristöt, Palveluympäristöt* sekä *Rakennetut ja luonnonympäristöt*. Opintokokonaisuuksien laajuus on yhteisissä opinnoissa 300 t ja teemaopinnoissa 200 t. Oppilaan tulee suorittaa sisältöjä jokaisesta opintokokonaisuudesta vähintään 2 opintojaksoa. Opinnot koostuvat yksilöllisesti oppilaan suorittamista opintojaksoista. Opintokokonaisuudet rakentuvat sisältöalueista sekä vuositasolla suunniteltavista opintojaksoista.

Yhteiset opinnot

Pukeutuminen 50–150 t

Esine- ja tekstiiliympäristöt 50–150 t

Palveluympäristöt 30–50 t

Rakennetut- ja luonnonympäristöt 30-50 t

Teemaopinnot

Pukeutuminen 50–100 t

Esine- ja tekstiiliympäristöt 50–100 t

Palveluympäristöt 20–50 t

Rakennetut- ja luonnonympäristöt 20–50 t

5 ARVIOINTI

5.1 Arvioinnin tehtävä

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan edistymistä opinnoissa. Arviointi on kannustavaa ja rohkaisevaa ja ohjaa oppilasta myös omien tavoitteiden asettamiseen. Monipuoliseen, jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin.

5.2 Oppimisen arviointi

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta. Sanallisesti annettava palaute voi olla joko suullista tai kirjallista. Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksessa ei käytetä numeroarvostelua.

5.3 oppimisen arvioinnin kohteet

Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Arviointi perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin. Opintojen aikaisessa arvioinnissa otetaan huomioon taiteenalan yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet.

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan kehittymistä opinnoissaan, ilmaisussaan, taidoissaan sekä ohjata häntä omien tavoitteiden asettamisessa. Oman tekemisen analysointi ja reflektointi tukee oppimisen syvenemistä. Arviointia tapahtuu koko prosessin ajan monipuolisin menetelmin. Oppilasta perehdytetään käsityön arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin.

Käsityön yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet ovat *Taidot ja muotoilu, Yhteiskunta ja kulttuuri* sekä *Taiteiden ja tieteiden välisyys*. Oppilaalle annettavaan oppimisen arviointiin sisältyy palautetta kaikista opetukselle asetetuista tavoitteista.

Arviointimenetelmät valitaan siten, että niiden avulla voidaan parhaalla mahdollisella tavalla arvioida tavoitteiden saavuttamista ja että ne soveltuvat käytettyihin opetusmenetelmiin ja tukevat oppimista. Oppilas saa jatkuvaa sanallista palautetta työskentelyn lomassa. Oppilaiden kanssa käydään arviointikeskusteluja opintojakson päättyessä. Itsearviointia voidaan tehdä suullisesti tai kirjallisesti arviointilomakkeen avulla. Näyttelyiden ja muiden esittäytymisten kautta oppilaat voivat saada myös julkista palautetta.

Oppimisen arviointi on vuorovaikutusta oppilaan, ryhmän ja opettajan välillä. Arvioinnin tavoitteena on tukea oppilaan omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista suhteessa niihin. Oppimista ja osaamista arvioidaan monipuolisesti oppilaan oppimisprosessissa, tuotteissa, teoksissa ja palveluissa. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Oppilaalle annettava palaute on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja jatkuvaa. Arvioinnilla oppilasta kannustetaan osaamisensa laajentamiseen, soveltamiseen ja esittelemiseen.

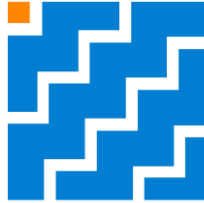
Käsityön yleisen oppimäärän teemaopintoihin sisältyy oppilaan kokoama esitys osaamisestaan, jossa on sanallista ja/tai kuvallista aineistoa sekä itsearviointia.

5.4 Koulutuksen arviointi ja yhteistyö

Koulutuksen arvioinnin lähtökohtana on toiminnan jatkuva kehittäminen. Koulutuksen järjestäjä arvioi Sastamalan Opiston kuvataidekoulun antamaa opetusta. Arvioinnin tarkoituksena on tukea opetuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä. Opetusta arvioidaan ja kehitetään opettajilta, oppilailta ja oppilaiden vanhemmilta saatujen palautteiden pohjalta. Taidekoulun toiminnassa pyritään lisäksi huomioimaan mahdolliset paikalliset tarpeet ja ideat koskien esim. eri teemavuosia ja paikallisia kulttuuriperinteet ja -painotukset.

6 TODISTUKSET

Oppilas saa Sastamalan Taidekoulun taiteen perusopetuksen päättötodistuksen suoritettuaan yleisen oppimäärän opintokokonaisuudet ja niiden sisältämät laajuudet. Päättötodistuksen malli löytyy alta. Kaikki oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet merkitään päättötodistukseen. Oppilaalle annetaan pyydettyä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan yleisen oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä.

SASTAMALAN OPISTON

TAIDEKOULUN PÄÄTTÖTODISTUS

ELLI ESIMERKKI (XX.XX.XXAXXXX)

On menestyksellä suorittanut Sastamalan Opiston järjestämän taiteen perusopetuksen neljä opintokokonaisuutta käsityötaiteessa vuosina 201X – 20XX. Opetus perustuu lakiin (633/1998) ja asetukseen (813/1998) taiteen perusopetuksesta. Opetussuunnitelma on hyväksytty Sastamalan kaupungin sivistyslautakunnassa 12.06.2018, ja on Opetushallituksen vahvistaman taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukainen.

Sastamala XX.XX.20XX

suunnittelijaopettaja

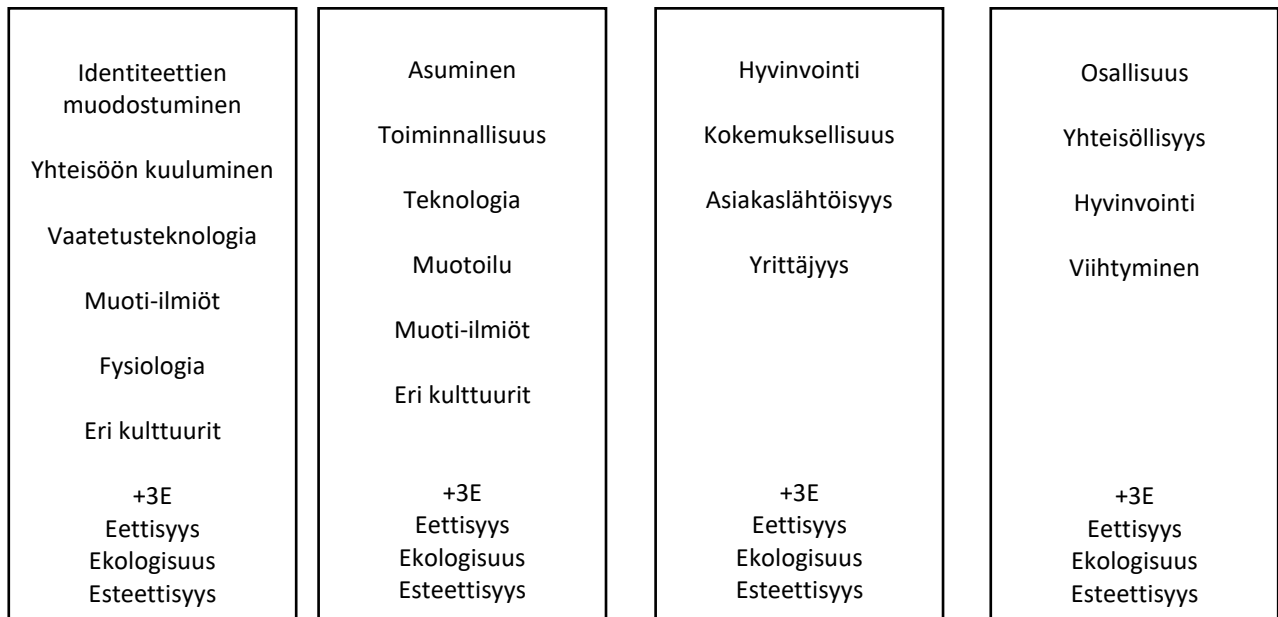
rehtori

Liite 1

OPINTOKOKONAISUUDET

SISÄLTÖALUEET / NÄKÖKULMAT

ILMIÖT / JAKSOT

Suunnitellaan vuositasolla

<p>Esimerkki: Kirjavat huivit 15 oh</p> <p>Tavoitteet: -innostaa oppilasta näkemään käsityö globaalina toimintana - innostaa oppilasta näkemään käsityö elävänä kulttuuriperintönä</p> <p>Tehtävä: Oman huivin suunnittelu</p> <p>Materiaalit: Silkki, ohuet puuvillat</p> <p>Tekniikat: Värjäys</p> <p>Arvioinnin kohteet: Arviointi: Vertaisarviointi/ kirje kaverille</p>	<p>Esimerkki: Eteinen kodin käyntikorttina 30 oh</p> <p>Tavoitteet: -rohkaista oppilasta havainnoimaan, pohtimaan ja ratkaisemaan ohjatusti arjen ja ympäristön ongelmia</p> <p>Tehtävä: Säilyttimen suunnittelu ja valmistus</p> <p>Materiaalit: Oppilaan suunnitelman mukaan</p> <p>Tekniikat: Oppilaan suunnitelman mukaan</p> <p>Arvioinnin kohteet: Arviointi: Kirjallinen palaute</p>	<p>Esimerkki: Joulunaikaa vanhainkodissa 10 oh</p> <p>Tavoitteet: -kannustaa oppilasta nauttimaan käsityöstä ja arvostamaan omaa sekä toisten käsityöstä - ymmärretään asiakaslähtöisyyden merkitys työpajan suunnittelussa</p> <p>Tehtävä: Työpajan suunnittelun palvelukotiin</p> <p>Materiaalit: Ryhmän suunnitelman mukaan</p> <p>Tekniikat: Ryhmän suunnitelman mukaan</p> <p>Arvioinnin kohteet: Arviointi: Ryhmäkeskustelu</p>	<p>Esimerkki: Oma pesä 20 oh</p> <p>Tavoitteet: -kannustetaan oppilasta innovatiivisuuteen -rohkaista oppilasta taiteiden väliseen vuoropuheluun - tuottaa viihtymiseen liittyvää kokemusperäistä tietoa</p> <p>Tehtävä: Suunnittele pienoismalli omasta viihtyisestä pesästä</p> <p>Materiaalit: -kierrätysromu</p> <p>Tekniikat: Sekatekniikka</p> <p>Arvioinnin kohteet: Arviointi: Arviointikeskustelu</p>
---	--	--	---

Liite 2

KÄSITYÖTEKNIIKOITA

HUOVUTUS · materiaalit · työvälineet · käsin rakentelu · tasotyö · perinteinen ja rullaustekniikka
· pinnan kuviointi · muoto · värit · neulahuovutus

KANKAANPAINANTA · materiaalit · työvälineet · värit · työpaja · pigmenttivärit · leimasinpainanta · vapaat kankaan kuvioimismenetelmät · maalaus · sommittelu

VÄRJÄYS · materiaalit · työvälineet · värit · työpaja · esto- ja suoravärjäys · selluloosakuidut · reaktiivivärit · kasto- ja uppvärjäys · mikrovärjäys · maalaus · kangas/kappale · langat

KUDONTA · materiaalit · sidokset · työvälineet · työpaja · yksinkertaiset loimirakenteet · kehyskudonta · vapaat loimirakenteet · kokeileva kudonta · pintarakenteet · nukitus

OMPELU/TEKSTIILI/ VAATETUS · materiaalit · työvälineet · työpaja · käsin ompelu · koneompelu · tekstiili- tai vaatetusompelu · tuotesuunnittelu · kirjonta

PUNONTA · letitys · kierto · punominen · palttina · ristipunos · paju · rottinki · kaisla · taso · 3D-muodot

ERITYISTEKNIIKAT · materiaalit · työvälineet · silkkimaalaus · solmeilu · fransu · makrame · nauhat · mosaiikki · betoni

MUOVALUMASSAT, KERAMIikka · materiaalit · työvälineet · työpaja · käsin rakennustekniikat: levy/makkara/ nipistelytekniikka · lasittamisen perusteita · tasotyö · 3D-muodot · koristelutekniikat · uniikkityö · materiaalin ja tekniikoiden yhdistäminen

PUUNTYÖSTÖ · materiaalit · työvälineet · työpaja · puuntyöstön perusteita · käsin työstö · puulajeja · rakenteet · pinta · sahaus · maalaus · viimeistely- ja pintakäsittelyn tekniikoita · liitokset · kaiverrus · 3D -muodot

PERINTEISET TYÖTAVAT · kirjasidonta/ japanilainen · tuohi · kaisla · olki · ruoko · niini · varvut ja risu · kynttilä · kirjansidonta/ eurooppalainen · perinne lelut · soittimet · nahkatyöt

PAPERI · materiaalit/raaka-aineet · työpaja ja työvälineet · paperivalmistuksen perusteet · tasotyö/arkin nosto · valkoisen/värillisen massan käyttö · paperin kuviointimenetelmät; leimasin, reliefi/kohopaino, märkä ja sabluuna · selluloosakuidut; koivu, pellava, mänty, puuvilla · puu-, kasvi-, kuori- ja siemenkuidut · kasvipaperin valmistus · pintakäsittely · viimeistelyt · laminointi/muotti/ runkorakenne · plastinen paperimassa · materiaalien yhdistely · värjäysmenetelmät

METALLI · materiaalit · työvälineet · metallilanka · pakotus · taivutus · korut · juotokset · niittaus · liitokset

LUONNONYMPÄRISTÖ · materiaalin keruu · paju, kaisla, varvut, pellava, nokkonen · väri kasvit · retket · luonnon ympäristöön tutustuminen